

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 200600133-2/SAS/008

Dato: 30.03.2006

RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE OM STUDENTSAMSKIPNADSORDNINGEN - HØRINGSSVAR FRA UNIVERSITETET I TROMSØ

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev datert 04.01.06 om rapport fra arbeidsgruppe om studentsamskipnadsordningen. Departementet ber i brevet spesielt om innspill i forhold til en konkret avgrensning av samskipnadens oppgaver, om forholdet til utdanningsinstitusjonen, herunder utforming av regelverket for fri stasjon og om departementets tilsynsansvar overfor samskipnadene, sett i forhold til den enkelte samskipnads frihet som eget rettssubjekt.

Universitetet i Tromsø (heretter UiTø) har vurdert arbeidsgruppens tilrådninger, hovedsakelig med fokus på områdene nevnt ovenfor, og har følgende kommentarer og merknader til høringen.

Rammer for studentsamskipnadens virksomhet - samskipnadens oppgaver

Tilrådingene innebærer at kostnadsrammene for tilskudd til bygging av studentboliger bør vurderes hevet, at samskipnadens frihet til å bestemme hvilke tjenester som skal tilbys bør beholdes, og at samskipnadens målgruppe primært skal være studenter.

Som det fremgår av rapporten er studentsamskipnadsordningen et særnorsk fenomen som går tilbake til 1939 da Stortinget vedtok lov om studentsamskipnaden i Oslo. Samskipnadsordningen har vært gjennom store endringer siden den tid, men de "grunnleggende elementene i samskipnadsordningen, med Studentsamskipnaden som egen organisasjon ved siden av utdanningsinstitusjonen, og studentenes dominerende innflytelse i styringen av samskipnaden, har stort sett ligget fast hele tiden" (*Rapport fra arbeidsgruppen*, s. 6).

Rapporten gir en utfyllende beskrivelse av og drøfting omkring samskipnadens oppgaver og virkeområde (stilling, funksjon), og UiTø finner tilrådingene om den enkelte samskipnads frihet til å bestemme hva som ligger i studentvelferdsbegrepet og hvilke tjenester den skal tilby godt begrunnet, og støtter tilrådingene. Det understrekes i rapporten at samskipnadens tjenestetilbud skal supplere de ordinære, offentlige tjenestene som i utgangspunktet skal dekke studentenes velferdsbehov. Det er store variasjoner både mht. det lokale tjenestetilbudet og utdanningsinstitusjonene, og det er derfor viktig at de ulike samskipnader har handlerom for å gjøre lokale prioriteringer ut i fra lokale hensyn og forhold. Samskipnadene har vist seg å ha gode tilpasningsmuligheter for å ivareta studentenes velferdsbehov og tilpasse og endre sine tjenester gjennom tider med omfattende endringer innenfor universitets- og høyskolesektoren. I rapporten påpekes det at friheten "gir et incitament til stadig å se på muligheter for å forbedre

UNIVERSITETSDIREKTØREN

Personal- og økonomiavdelinga

Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, <http://uit.no>
førstekonsulent Siri Anne Sørland, tlf 77 64 49 43, faks 77 64 45 54, e-post siri.sorland@adm.uit.no

tilbudet” (s. 19). En klarere presisering av samskipnadens oppgaver vil fjerne samskipnadens fleksibilitet og evne til tilpasning til endringer i studentgruppen og dennes situasjon og velferdsbehov og til det øvrige velferdstilbudet i samarbeid med kommunene. UiTø støtter arbeidsgruppens enstemmige tilrådninger.

Samarbeid mellom studentsamskipnad og utdanningsinstitusjon

Det tilrås at formuleringen av utdanningsinstitusjonenes ansvar for studentvelferd i universitets- og høyskoleloven og studentsamskipnadsloven må samsvare, at det legges mer vekt på strategisk samordning mellom utdanningsinstitusjon og samskipnad, at departementet oppdaterer reglene om fri stasjon og at studentvelferd bør inngå i læringsmiljøutvalgets virkeområde.

Universitets- og høyskoleloven pålegger utdanningsinstitusjonene et overordnet ansvar for studentenes læringsmiljø. Utover dette er ansvarsområdet og samarbeidet med samskipnadene i liten grad spesifisert i det gjeldende lovverket. Arbeidsgruppens enstemmige tilrådninger mht. samarbeid mellom studentsamskipnadene og utdanningsinstitusjonene omhandler bl.a. utdanningsinstitusjonenes befatning med studentvelferd og behov for økt engasjement og bevissthet om samskipnadens virksomhet fra universitetene og høyskolene sin side. Et av virkemidlene som foreslås er et tettere samarbeid mellom læringsmiljøutvalget og samskipnaden der bl.a. læringsmiljøutvalgets virkeområde utvide til også å gjelde studentvelferd. Videre oppfordres det til at Studentsamskipnaden bør delta når læringsmiljøutvalget behandler saker om studentvelferd. I tillegg til innsats på et operativt nivå anbefales det at utdanningsinstitusjonene engasjerer seg sterkere på et overordnet og strategisk nivå både mht. studentvelferd og samskipnaden.

UiTø var tidlig ute med å fastsette handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse og å etablere et læringsmiljøutvalg (LMU) som har ansvar for det overordnede og strategiske arbeidet med studentenes læringsmiljø og velferd ved UiTø. LMUs mandat ved UiTø omfatter i praksis også studentvelferd. Det har imidlertid vist seg vanskelig å få Studentsamskipnaden aktivt engasjert i arbeidet knyttet til LMU, og det er et ønske om større deltakelse fra Studentsamskipnaden i LMUs arbeid. UiTø finner likevel at forutsetningene i form av bl.a. regelverk er til stede for at samarbeidet bør kunne bli velfungerende og hensiktsmessig. Det overordnede samarbeidet med Studentsamskipnaden er imidlertid godt og fungerer i praksis, men dette samarbeidet må formaliseres bedre, for eksempel gjennom LMU. Her må vi tilføye at LMU er nytt, og at det nødvendigvis vil ta litt tid før alt går seg til. Et konkret eksempel ved UiTø på felles innsats er tiltak for å imøtekomme et økt behov for tiltak overfor studenter på det psykososiale området i kjølvannet av Kvalitetsreformen.

Rapporten tilrås videre at regelverket bør justeres slik at det blir samsvar mellom formuleringen av utdanningsinstitusjonenes ansvar i begge relevante lover. Videre anbefales det at regelverk om fri stasjon, som går tilbake til 1987, må oppdateres. UiTø har ingen merknader til dette, og støtter tilrådingene.

Departementets tilsyn

Det tilrås at studentsamskipnadens styre er ansvarlig for studentsamskipnadens virksomhet, at departementets tilsyn er etterskuddsvis og på et overordnet nivå, og at departementet bør bedre sin kontakt med og innsikt i samskipnadens virksomhet.

Også mht. departementets rolle overfor studentsamskipnadene er tilrådingene fra arbeidsgruppen enstemmige, og medfører ingen endringer av dagens ordning. I rapporten hevdes det at staten har relativt stor innflytelse på samskipnadens virksomhet – bl.a. er det departementet som fatter vedtak om opprettelse, nedleggelse og sammenslåing av samskipnader. Videre gir departementet nærmere bestemmelser for samskipnadene.

Gjennom rapportering til departementet utøver departementet et etterskuddsvis tilsyn med samskipnadens virksomhet. Departementet er i kontakt med samskipnaden også gjennom sin funksjon som tolkningsinstans for samskipnadsloven og som overordnet myndighet i utdanningssektoren. Arbeidsgruppen mener departementet bør "benytte seg mer bevisst og i mer utstrakt grad av denne kontakten" (s. 36). Denne uformelle kontakten kan "gi departementet kunnskap om samskipnadene som kan være nyttig i utøvelsen av tilsynsansvaret" (s. 37). UiTø gir sin tilslutning til tilrådingene.

Styring og ledelse av samskipnaden

I høringsbrevet er det ikke bedt særskilt om innspill vedrørende punkt om styring og ledelse av samskipnaden. UiTø ønsker likevel å kommentere dette.

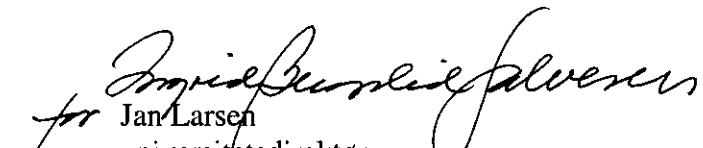
UiTø støtter arbeidsgruppens enstemmige tilråding mht. samskipnadenes organisasjonsmodell og krav overfor samskipnadene mht. skatte-/avgiftsregler og annet regelverk.

Også når det gjelder styrets sammensetning støtter UiTø flertallets tilråding om at antall medlemmer bør begrenses til åtte – dette av hensyn til styret som beslutningsorgan og ulemper ved et stort og uhåndterlig styre.

Med hensyn til studentenes representasjon er arbeidsgruppen delt. UiTø støtter mindretallets tilråding om at ingen gruppe skal ha flertall i styret. Ved Studentsamskipnaden i Tromsø er dette prinsippet fulgt, og ordningen fungerer godt.

Vennlig hilsen

Jarle Aarbakke
rektor

for Jan Larsen
universitetsdirektør

Kopi:
Fakultetene/NFH
Studentstyret